

Päeva Sõnum. NR 53. 1. ? 7. oktoober

JEEBUS ANNAB ELU

40 nädal: 1. ? 7. oktoober 2017

17. pühapäev pärast nelipüha

Pühapäeva piiblitekstides tuleb uuesti esile surma ja ülestõusmise teema. Jeesus on võitnud inimest ja kogu loodud rõhuva surma võimu. Seepärast on Jeesusesse uskujail lootus, mis kannab üle surma läve. Kord vabastatakse kogu loodu kaduvuse orjusest.

Meelespeetav kirjakoht: Kristus Jeesus on kõrvaldanud surma ning on evangeeliumi kaudu toonud valge ette elu ja kadumatus. 2Tm 1:10

Kuidas aidata arglikel kristlastel oma usus kindlamaks muutuda? Mis aitaks meil olla julge-mad oma tunnistamises - sõnas ja tegudes?

Timoteosel oli kiusatus vaikida oma usust, et mitte saada häbistatud oma sidemete pärast vangistatud Paulusega. Me võime ennast temaga võrrelda. Vähestele meist meeldib öelda ebapopu-laarseid asju või olla seotud ebaõnnestumistega. Mõned Pauluse sõbrad jätsid ta isegi selle pärast maha. Konfliktivältijana oli Timoteos ilmselt valmis alla andma.

Paulus julgustab Timoteost oma hirmule vastu astuma ja kindlaks jääma, meenutades talle evangeeliumi suurust ja oma vangistuse põhjust. See evangeelium on nii ulatuslik, et muudab inimajalugu, ja selle viis lõpule Jeesus, kes murdis surma väe ja näitas teed ellu. Mis saab olla võrdne sellise sõnumiga?

Miks aga häbeneda armusõnumit, mis muudab meie olukorda ja eluviisi? Pauluse jaoks on häbistav vangistus osa tema kutsumusest. Mõnele võiks see tähendada ebaõnnestumist, kuid Paulus teab, et ta võib usaldada Jumalat, olenemata oma olukorrast. Tema saatuse on seotud kannatava Päästja külge, kelle kannatused kulmineerusid ristisurmaga (Fl 2:8). Timoteos peab valvama seda tõde oma eluga, mille jaoks annab talle võimekuse Püha Vaim.

Tema oli selleks ette määratud küll enne maailma rajamist, aga aegade lõpul on saanud avalikuks teie pärast (1Pt 1:20). Ja valge ette tuua kõigile, mis on selle saladuse korraldus, mis on kätkevad aegade algusest peale Jumalas, kes kõik on loonud (Ef 3:9). Seda saladust, mis oli varjatud endiste aegade ja sugupõlvade eest, nüüd on aga avaldatud tema pühadele (Kl 1:26) Igavese elu lootuse põhjal, mille Jumal, kes ei valeta, on töötanud enne igavesi aegu (Tt 1:2).

Palvetagem: Kõigeväeline Jumal, Sinu Poeg äratas Laatsaruse surnuist üles ja ilmutas oma jumalikku väge, et Tema on ülestõusmine ja elu. Elusta meidki usus Temasse, et me võiksime siin julgelt elada, rahu surra ja Tema väe läbi kord üles tõusta igaveseks eluks. Jeesuse Kristuse, Sinu Poja, meie Issanda läbi.

* * *

KASVAV KRISTLANE

Pühapäev ? 1. oktoober

Jeesus ütleb: "Mina olen ülestõusmine ja elu. Kes minusse usub, see elab, isegi kui ta sureb. Ükski, kes elab ja usub minusse, ei sure alatiseks." Jh 11:25,26

Jeesus püüab Martat lohutada, kinnitades, et Laatsarus tõuseb üles. Marta saab nii aru, et Jee-sus viitab lihtsalt variseride üldisele usule ülestõusmisse viimsel päeval. Näib, et ka Marta on selles usulauses veendunud, kuigi tema sõnad ei peegelda erilist entusiasmi. Leinaaegadel tuhmistab käesoleva hetke kurbus tulevase õnne ootuse; kujutlusvõimele näitab, et lõplik reaalsus ei ole elu, vaid surm.

Nüüd püüab Jeesus Marta usule täiesti uut suunda anda, väites, et tema ise ongi ülestõusmine. Martal tarvitseb vaid usaldavalt temale vaadata ? uskuda Jeesusesse ei tähenda olla vaid veendunud ülestõusmises viimsel päeval, vaid kogeda juba praegu seda igavest elu, mille eelmänguks ülestõus-mine tegelikult on. Selline usklik, kuigi läheb läbi füüsilise surma nagu Laatsarus, jätkab tegelikult elamist; keegi, kes Jeesusesse usub, ei hukku igavesti. Marta ei saa selle ühe hetkega antud ilmutuse kõigist üksikasjadest kohe aru, kuid kinnitab siiski oma usku, et Jeesus on Messias, Jumala Poeg, kelle tulemist Jumala rahvas on oodanud.

Kes minu liha sööb ning minu verd joob, sellel on igavene elu ja mina äratan ta üles viimsel päeval. (Jh 6:54)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Mõtiskle hetke asjade üle mis on kuhjunud su meeltesse ja südamesse praegusel hetkel. Kujutle et asetad need ükshaaval kõrvale selleks, et olla vaid Jeesusega.

* * *

JUMAL ON MINU POOLT

Esmaspäev ? 2. oktoober

Sa kiskusid välja mu hinge surmast, mu jalad libisemisest, et ma kõnniksin Jumala ees eluvalguses. Ps 56:14

Taavet kirjutas selle psalmi ajal, mil ta oli põgenenud Sauli ja tema meeste eest Gati linna (1Sm 21:11) , mis kuulus vilistitele. Oli neid, kes ta seal ära tundsid, ja nii on Taavetil taas põhjust oma elu pärast karta, aga ta loodab Jumala peale.

Saamuel oli võidnud ta Iisraeli kuningaks, ta oli maha löönud Koljati, päästes sellega oma rahva vilistite käest. Siis pani Saul ta tuhandepealikuks ning sealgi oli Taavet edukas. Selle asemel et nüüd rahulikult kuningana valitseda, pidi ta hoopis põgenikuna elama.

Oled sa ennast leidnud samataolisest olukorrast? Oled enda arvates kõik õigesti teinud, kuid vaatamata sellele lähevad olukorrad hoopis raskemaks.

Taavet annab meile siin hea eeskju. Ta usub, et Jumalal on öelda viimane sõna, et tema Looja pole ükskõikne ja passiivne pealtvaataja. Jumalale ei ole teadmata meie raskused, meie pisarad. Usk Jumala ustavusse annab Taavetile jõu edasi minna, või õigem oleks öelda, et Jumal oli see, kes Taavetit kandis.

Ta ütleb kahel korral: "Mida võibki inimene mulle teha?" Aga mida võivad siis inimesed meile teha? Nad võivad valetada, septseda kurje plaane, võib-olla isegi füüsilist kahju tekitada, kuid midagi ei saa juhtuda Jumala teadmata. Ükskord saabub palvevastus ja ükskord peavad olukorrad muutuma.

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Palveta kristlaste eest, keda taga kiustakse. Palu, et Jumal võtaks neilt hirmu ja täidaks nende südamed rahuga.

* * *

VALUSALT AUS

Teisipäev ? 3. oktoober

Kuigi mu nahka on nõnda nülitud, saan ma ilma ihutagi näha Jumalat, Teda, keda ma ise näen, keda näevad mu oma silmad. Ii 19:26,27

Miks on nii, et kuigi Iiob süüdistab Jumalat selles, et too kohtleb teda nagu võrdset, igatseb ta ka olla Tema poolt päästetud? Kui

Iiob ei näe õigust, kuidas ta siis teab, et Lunastaja elab ja saab alati olema?

Alles siis, kui Iiob heidab ära oma sõprade silmakirjalikud arutlused, võime näha tema tõelise suhte algust Jumalaga. Peatüki kulgedes vastandub Iiob nende ilukõnele oma kannatuste karmi tõega. Aeglaselt, hoolimata Iiobi väitest, et Jumal on selle kõige põhjustaja, hakkame aimama et see, mida Iiob kõige rohkem ihaldab, on endise olukorra taastumine. Oma perekonna ja oma tervise loomulikult. Kuid kõige enam soovib ta oma suhte taastumist Jumalaga, keda ta kutsub Lunastajaks, Päästjaks.

Selle punktini jõudmiseks peab aga Iiob kõigepealt konfronteeruma oma enda vihaga. Ta teab oma piina allikat. Jumal on seda teinud ja Iiob ei lakka seda ütlemast. Kui ta seda teeks, oleks religioossus talle olulisem kui ausus. Selle teadmisega tuleb suurem tõde, Iiobi päästja ka kaitseb teda. Oma haavatud kehast näeb siiski Jumalat.

Teie isa Aabraham tundis suurt rõõmu sellest, et ta saab näha minu päeva, ja ta nägi seda ja rõõmustas (Jh 8:56). Vaata, kes on isemeelne, selle hing ei ole siiras ta sees; aga õige elab oma usust (Ha 2:4).

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Iiobi aus vastasseis Jumalaga on ?okeeriv, kuid see on vältimatu esimene samm. Ära lase võltsvagadusel tulla oma teele.

* * *

JUMALA VÄGI

Kolmapäev ? 4. oktoober

Me kanname alati oma ihus Jeesuse surma, et ka Jeesuse elu avalduks meie ihus. 2Kr 4:10

Paulus jätkab selgitamist, miks ta ei koge end heitununa ning viitab nüüd otse oma jõuallikale. See ei ole mitte temas, ega ka meis - vaid Jumalas. Ja tõesti, oma hilisemas mõttearenduses väidab Pauluse, et meie nõtrus ei ole sugugi takistus vaid pigem võimalus. Sest see toob esile Jumala väe, mis meid hoiab ning võimaldab teistel näha kuidas Jumal toimib meis ja meie läbi.

Ka pole meie nõtrus lihtsalt märk meie inimlikkusest; vaid see on tulemus sellest et oleme leidnud oma identiteedi ristilöödud Kristuses. Ristilööduga samastuda ning teda järgida tähendas tolleaegses ühiskonnas muutuda naeru - ja häbistamisealuseks. Roomas on üks hästituntud seinajoo-nistus, mis kujutab ristilöödud meest, kellel on eesli pea ning pealkiri "Alexamenos kummardab Jumalat". Paulus väidab, et see ei ole häbistamine, sest see mis loeb, on Jumala reputatsioon; ning tema võtab just nimelt selle maailma nõrgad ja mittetähtsad oma toimimise demonstreerimiseks.

Paulus päevil tähendas taoline käitumine minemist valitseva kultuuri vastu; aga sama on tege-likult meie päevil, kus inimesi hinnatakse nende varandusliku seisundi, positsiooni või intellektu-aalse võimekuse kohaselt. Paulus ütleks meile ka täna, et taolise hindamissüsteemiga ei tohiks meil mingit pistmist olla. Mitte, et need asjad ei oleks olulised, vaid et kristliku elu kontekstis, eriti aga tehes kristlikku teenimistööd, võivad just need asjad muutuda takistusteks, mis ei lase meil näha Jumala väge toimimas. Seal oleme silmitsi kiusatusega hakata Jumala väe asemel usaldama oma isiklikku võimekust.

See, mis tulemust toob on meie veendumus, et Jumala vägi tõesti suudab seda kõike korda saata, mida on töotanud - ning meie valmisolek usaldada teda; ja mis peale kõiki jõude, mis Jeesuse vastu üles astusid, on endiselt toimimas inimeste sees. Võime kanda enesel surma märke, kuid ainult viisil, mis teeb nähtavaks ülestõusmise väe; võib tunduda et oleme kaotanud kõik - kuid siin on palju kaugem perspektiiv mida silmas pidada - ning auhind mille poole pürgida.

Viimaks veel, ärge tehku keegi mulle vaeva, sest ma kannan Jeesuse vermeid oma ihu küljes. (Gl 6:17)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Meenuta viimaseid kogemusi kus Jumala vägi kandis su läbi ja täna Jumalat veelkord selle eest!

* * *

PÕGENEMISTEEKONNA LÕPP

Neljapäev ? 5. oktoober

Ma hüüdsin oma kitsikuses Issanda poole ja Tema vastas mulle. Haua sisemuses hüüdsin ma appi ja Sina, Issand, kuulsid mu häält.
Jn 2:3

Joona palve on mähitud faktidesse suurest kalast kes ta alla neelas ja siis välja, kuivale maale oksendas. See polnud prohvetile mingi eriliselt austustvääriv tagasitulek. Ehk oli isegi nii, et kalal oli sama paha Joonast oma kõhus, kui Jumalal Joona jätkuvast enesekesksest hoolimatusest ebaju-malaid kummardavate paganate vastu - nii nende vastu, kes elasid Niineves, kui laevameeste vastu, kellele elud ta oma käitumisega ohtu seadis?

Kas nii või teisiti, Joona suust tõusev palve taolises keskkonnas on võimas väljendus võitlu-sest, millesse tema sõnakuulamtus sattus - see oli võitlus elu ja surma peale, ülestõusmie ja alla-käigu vahel. "Suur kala" oli samaaegselt surmapaik ning Jumala armuvahend. See oli viimane aste sellel allakäigul, mis algas Joona esimese sõnakuulmatuse impulsiga minna hoopiski Jaafosse (Jn 1:3), jätkus paanilise hirmuga uppumise ees, ning jõudis sinna kus "maa riivid tema kohal igaveseks sulgusid" (Jn 2:6).

Kala kõhust oli saamas haud. Ometi, hoolimata Joona läbikukkumistest, saab mingil kummalisel viisil, see koht tema jaoks ka "üsaks", kust algab tema tee uude ellu ning uute võimaluste juurde.

Keegi veel nägi oma elu Joona "tähe" kaudu - ka Tema magas tormis, ning laskus põrgusse sel päeval kui rist Kolgatal avas inimkonnale tee uude ellu tõusmise juurde. Ja üksnes Jeesuse saab sündida see, et asjad, millest valmistatakse meile hauda, võivad saada meie päästmise vahenditeks. Just sel kombel saab Joonast (vaatamata ta isikule) see, kes osutab Jeesuse päästele, päästmise teele meie jaoks, kui oleme silmitsi oma enese õuduse- ja meeleheitelikekedega, kaugenemisega Jumalast ja võibolla isegi surmaga.

Meie Jumal tuleb ega vaiki, tuli põletab tema eel ja tema ümber möllab maru väga. (Ps 50:3)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Millised asjad, harjumused või inimesed hoiavad sind vangis? Palu Jumala poole - et Tema võiks tuua muutuse ja avada tee uude ellu.

* * *

USUTÄNU ENNE ABI SAABUMIST

Reede ? 6. oktoober

Ma ülistan Sind kõigest südamest, Issand, mu Jumal, ja austan Su nime igavesti. Sest Su heldus on suur minu vastu, ja Sa oled mu hinge üles tõmmanud surmavalla sügavusest. Ps 86:12,13

Paljudes psalmides tänatakse Jumalat enne palve täitumist. See näitab meile tolleaegsete usklike usujulgust. Ainult Jumalaga ühendatud süda suudab seda. Meie ei tunne ainult usupal-vet, vaid ka usutänu. Usk suudab tänada Jumalat hoolimata sellest, kas silmad palvevastust näevad või ei. Teame aga seda, et asi on Jumala kätte antud ja tema tahe toimub. Vaja on vaid olla teatud vaimulikul tasemel.

Milline on vaimulik tänu? See on kõigest südamest. Siin ilmnebki me usu terviklikkus. Palve on nüüd vastatud ja kogu süda ülistab ja tänab Jumalat. Palves ja tänus muutub Jumal me isiklikuks Jumalaks ja õnnistused me isiklikeks õnnistusteks. Tänu on igavene väärtus. Siis kui kord palved lõpevad, jääb tänu püsima. Palves oleme inimeste tasemel, tänades aga inglite ja taevaste olendite tasemel.

Mille eest täname? Mõni meist on üle elanud momente, millal oht möödunud, siis on tunne, nagu algaks elu uuesti. Pärast seda oli tänul uus sügavus. Surnuteriigist ei ole tagasitulekut. Ainult Jeesus Kristus on tagasi tulnud, et mitte enamsurra. Usun, et Taavet sai ära põgeneda Sauli eest, siis tundis ta ennast ka nagu surmast päästetuna ...Teame, et Jumal ei päästa palujaid ainult maise elu jaoks, vaid ka igavesest surmast igavese elu jaoks.

Nii lõpeb palve põhiline osa tänuga. Tänu olgu palve loomulik lõpp.

Issand, sina tõid mu hinge välja surmavallast, sa elustasid mind nende hulgast, kes lähevad alla hauda. (Ps 30:4)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Usaldagem meiegi täna Jumalat ja andkem Taaveti eeskujul Talle austust ja tänu!

* * *

PALVE KÕIGE VAIMULIKUM OSA

Laupäev ? 7. oktoober

Õpeta mulle, Issand, oma teed; ma tahan käia Su tões! Kinnita mu süda kartma Sinu nime! Ps 86:11

Jumalal on inimese jaoks tee ja oma kindel plaan. Jumal ei jätnud inimest saatuse hooleks, vaid on tema tee juba määranud. Kuid meie ümber on jõud, mis kisuvad teda teelt kõrvale. Selleks, et leiaksime õige tee ja seda kasutaksime, on vaja paluda ja alluda Jumala õpetusele. Jeesus ütles: "Mina olen tee, tõde ja elu". Tema kaudu on Jumal meile näidanud, kuidas inimene peab elama. Ai-nult see inimene, kes usub Jeesusesse, palub temalt õiget elu ja võtab selle vastu, on õiguse jälgedel.

Hoiame oma armastust killunemise eest (5Ms 6:5) ja elame osaduses teistega (Ef 3:18). Lõpli-kuks väärtuseks jääb ikkagi osadus Jumalaga. Meie saame vaid palves pöörduda Jumala poole, aga ühendamist teostab Jumal ise.

Issand, anna mulle teada oma teed, õpeta mulle oma teeradu! (Ps 25:4) Õpeta mind, Issand, oma teele ja juhata mind tasasele teerajale mu vaenlaste pärast! (Ps 27:11)

Hetk mõtiskluseks ja aruteluks: Palveta kõikide eest, kes kogevad täna ahastust või on sat-tunud mingisse tragöödiasse. Palu, et Jumala valgus võiks hakata särama neid ümbritsevas pimeduses.

* * *

PIIBLIKURSUS

"PIIBLI PÕHIMÕISTEID"

"Piibel, pühalikult Pühakirja nime kandev raamat, on praegugi paljude rahvaste vaimuilma kujundaja. Tema sisu on sügavamalt vaadates pärit igavikust ja aegades läbi- ja üleulatava Sõna. See on igavene niikaua, kui Jumala loodud ja kujundatud maailm kestab ja inimene eneses kannab kustumatud igatsust osaduse järele Jumalaga." Johan Kõpp

III. KOHUS.

Kohus rahvaste üle.

See ei ole valge trooni kohus (Ilm 20:11-15). Faktide hoolikas kõrvutamine kinnitab järgmist:

1. Kohus rahvaste üle leiab aset siis, "kui Inimese Poeg tuleb oma auhiilguses, ... siis ta istub oma aujärjele." Suurt valget trooni pole kunagi kutsutud tema aujärjeks (Ilm 20:11-15).
2. Selles kohtus ta mõistab kohut elavate rahvaste üle (Jl 3:11-16). Valge trooni kohtus ta mõistab kohut pattudes surnud hingede üle.
3. Selles kohtus ei ole surnute ülestõusmist. Suur valge trooni kohtu ajaks kõik pattudes surnud äratakse üles: "Ja meri andis tagasi oma surnud ning surm ja surmavald andsid tagasi oma surnud ..." (Ilm 20:13).

4. Selles kohtus on kohtunik Jumal Kuningas, mõistes kohut oma maises kuningriigis elavate rahvaste üle. Suure valge trooni kohtus mõistab Jumal kohut ainult pattudes surnute üle.
5. Selles kohtus ei avata raamatuid. Valge trooni kohtus raamatud avatakse.
6. Selles kohtus mõistetakse kohut kolmes kategoorias: lambad ? päästetud (Ilm 7:9-17); sikud ? päästmatud (2Ts 1:7-10); suguharud ? Iisraeli valitud (Ilm 7:1-8; Rm 11:25-28). Suure valge trooni kohtus on vaid üks klass: surnud.
7. Selles kohtus annab Kuningas kuningriigi neile, kellel on igavene elu. Suure valge trooni kohtus ei ole päästetuid ega kuningriike; nad heidetakse tulejärve.

ÜLESTÕUSMINE JA ELU

LOE: Johannese 11:21-46

TAUST: Jeesus oli ühe päevateekonna kaugusel Betaaniast, kui ta sai sõnumi Laatsaruse õdedelt.

1. Mida salmid 25-26 tähendavad? Miks Jeesusesse uskujal ei ole vaja karta isegi surma?
2. Milliste tunnetega lausus Maarja 32. salmi sõnad?
3. Miks oli Jeesus sügavalt liigutatud (s 33)?
4. Mida võis Maarjale tähendada see, et Jeesus nuttis koos temaga (s 35)? Mida tähendab sinule see tõsiasi, et Jeesus on - võibolla sinu teadmata - nutnud koos sinuga lahusoleku tõttu armsast inimesest või mingi muu suure mure puhul?
5. Miks Jeesus Marta arvates tahtis lasta haua avada (s 38-39)? Kas Marta uskus, et Jeesus äratab tema venna surnust üles või mitte? Põhjenda oma vastust. Mida tahtis Jeesus öelda 40. salmi sõnadega?
6. Mis asja täpselt palus Jeesus oma palves salmides 41-42? Mida võisid kohalolijad tunda, kui nägid Laatsarust hauast välja tulevat (s 43-44)?
7. Kuidas muutus Marta ja Maarja usk Laatsaruse haul? Milline mõju oli Jeesuse imel kohalolnud juutidele (s 45-46)? Mis põhjusel võivad mõned jääda uskmatuks, kuigi näevad sellist imet?

RÕÕMUSÕNUM: Jeesus äratas üles surnu, kes õigupoolest oli saanud lihtsalt kätte palga oma tegude eest (sest patu palk on surm). Seejärel maksis Jeesus ise tema pattude eest oma surmaga. Seepärast võib Jeesus olla nüüd ülestõusmine ja elu sinule, minule ja meie lähedastele.